

|                     |                                                           |
|---------------------|-----------------------------------------------------------|
| Projekt:            | <b>Zintegrowany Program Uczelni – jakość dla rozwoju!</b> |
| Program operacyjny: | <b>Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020</b>           |
| Działanie:          | <b>3.5. Kompleksowe programy szkół wyższych</b>           |

## SCENARIUSZ ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

### 8. DRUGA WOJNA W LIBANIE

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Opis tematu:</b>             | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Temat stanowi praktyczne wprowadzenie w problematykę przedmiotu.</li> <li>2. Jego głównym celem jest zapoznanie studentów z podstawowymi informacjami na temat drugiej wojny w Libanie.</li> <li>3. Prowadzony jest w formie bezpośrednich zajęć z nauczycielem.</li> <li>4. Dla tematu opracowano zestaw pytań kontrolnych oraz katalog pytań testowych (jednokrotnego wyboru), które stanowią podstawę do opracowania testu kontrolnego.</li> <li>5. Warunkiem zaliczenia tematu przez studenta jest: <ul style="list-style-type: none"> <li>• udokumentowanie samodzielnej pracy na platformie e-learningowej w celu wykonania zadań zleconych przez wykładowcę;</li> <li>• uzyskanie pozytywnej oceny z testu kontrolnego</li> </ul> </li> </ol> |     |
| <b>Efekty uczenia się:</b>      | <p>W wyniku realizacji zajęć student:</p> <p>a) zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– podstawowe informacje o kraju a także o przyczynach wybuchu drugiej wojny w Libanie</li> </ul> <p>b) potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać strony biorące udział w konflikcie a także przebieg działań wojennych,</li> </ul> <p>b) posiada kompetencje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– właściwego scharakteryzowania regionu, podłoża, przyczyny, rodzaju oraz stron biorących udział w wojnie lub konflikcie zbrojnym</li> </ul>                                                                                                                                                                                                           |     |
| <b>Zagadnienia szczegółowe:</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Studium przypadku</li> <li>2. Przyczyny wybuchu konfliktu</li> <li>3. Uczestnicy konfliktu</li> <li>4. Przebieg konfliktu</li> <li>5. Konsekwencje dla Libanu i Izraela</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |
| <b>Forma/metody zajęć:</b>      | Ćwiczenia praktyczne z udziałem nauczyciela oraz zajęcia na platformie EL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |
| <b>Miejsce realizacji:</b>      | Laboratorium/ Platforma EL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |
| <b>Czas realizacji:</b>         | <b>Zajęcia z udziałem nauczyciela:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1,5 |
|                                 | <b>Samodzielna praca na platformie:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1   |
|                                 | <b>Razem:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2,5 |

| Struktura merytoryczna i organizacja zajęć z uwzględnieniem czasu przewidzianego na zajęcia programowe: | Lp.                                                                                                                                                                  | Przebieg zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Czas [min.] |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-----|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ZK          | ZEL |
|                                                                                                         | I.                                                                                                                                                                   | <b>CZĘŚĆ WSTĘPNA</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• czynności organizacyjne</li><li>• zapoznanie z tematem i celami zajęć</li><li>• zapoznanie z organizacją i przebiegiem zajęć</li><li>• zapoznanie z zagadnieniami szczegółowymi</li><li>• wprowadzenie w problematykę ćwiczeń</li></ul> | 10          |     |
|                                                                                                         | II.                                                                                                                                                                  | <b>CZĘŚĆ ZASADNICZA</b><br>[Zagadnienia merytoryczne i sposób ich realizacji]                                                                                                                                                                                                                        | 30          | 23  |
|                                                                                                         | 2.1.                                                                                                                                                                 | Studium przypadku                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 6           | 7   |
|                                                                                                         | 2.2.                                                                                                                                                                 | Przyczyny wybuchu konfliktu                                                                                                                                                                                                                                                                          | 6           | 4   |
|                                                                                                         | 2.3.                                                                                                                                                                 | Uczestnicy konfliktu                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6           | 4   |
|                                                                                                         | 2.4.                                                                                                                                                                 | Przebieg konfliktu                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 6           | 4   |
|                                                                                                         | 2.5.                                                                                                                                                                 | Konsekwencje dla Libanu                                                                                                                                                                                                                                                                              | 6           | 4   |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |     |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |     |
|                                                                                                         | III.                                                                                                                                                                 | <b>CZĘŚĆ KOŃCOWA</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• odpowiedzi na pytania studentów</li><li>• przedstawienie zadań do samodzielnej nauki i omówienie sposobu ich realizacji</li><li>• zapoznanie z wykazem zalecanej literatury</li></ul>                                                   | 5           |     |
|                                                                                                         | <b>RAZEM:</b>                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 45          | 23  |
|                                                                                                         | <b>ŁĄCZNIE:</b>                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>68</b>   |     |
|                                                                                                         | Uwaga: ZK – część zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela, ZEL – część zajęć przewidzianych do realizacji przez studenta samodzielnie w ramach godzin programowych |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |     |
| Samodzielna praca studenta na platformie e-learningowej:                                                | 1.                                                                                                                                                                   | Zapoznać się dokładnie przyczynami wybuchu II wojny w Libanie.                                                                                                                                                                                                                                       | 30          |     |
|                                                                                                         | 2.                                                                                                                                                                   | Dokonać wnikliwej analizy konfliktu wyselekcjonować strony biorące udział w wojnie.                                                                                                                                                                                                                  | 20          |     |
|                                                                                                         | 3.                                                                                                                                                                   | Zapoznać się z przebiegiem konfliktu oraz podjętymi działaniami przez strony biorące udział w konflikcie.                                                                                                                                                                                            | 20          |     |
|                                                                                                         | 4.                                                                                                                                                                   | Dokonać analizy materiału i wyselekcjonować jakie konsekwencje przyniósł konflikt zarówno dla Libanu jak i Izraela                                                                                                                                                                                   | 20          |     |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |     |
|                                                                                                         | <b>RAZEM:</b>                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>90</b>   |     |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |     |
| Zalecana literatura:                                                                                    | Sykuna S., Zajadło J. (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe, Szanse i zagrożenia. Gdańsk 2009.                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |     |

- |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Brylew M., Irak 2003 – 2005. Stabilizacja sytuacji społeczno-politycznej i tranzycja władzy, Toruń 2011.</li><li>• Brylew M., Liban. Religia - Wojna - Polityka, Toruń 2016.</li><li>• Ciechanowski G., Sielski J. (red.), Konflikty współczesnego świata, Toruń 2006.</li><li>• Kubiak K., Współczesne wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie, Warszawa 2007.</li><li>• Kuźniar R., Balcerowicz B., Bińczyk – Missala A., P. Grzebyk, M. Madej Bezpieczeństwo międzynarodowe, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012.</li><li>• Łoś R., Reginia-Zacharski J., Współczesne konflikty zbrojne, Warszawa 2010.</li><li>• Reginia-Zacharski J., Wojna w świecie współczesnym. Uczestnicy. Cele. Modele. Teorie, Łódź 2014.</li></ul> <p>Zięba R. (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

---

## MERYTORYCZNY ZAKRES TREŚCI ZAJĘĆ/STRESZCZENIE

---

### 1. STUDIUM PRZYPADKU

#### PRELUDIUM

Konflikt izraelsko arabski który toczy się na wielu płaszczyznach i ma charakter etniczny, religijny a także terytorialny trwa praktycznie od 29 listopada 1947 kiedy to powstał niezależny Izrael. Konflikt bardzo często nazywane jest również konfliktem żydowsko arabskim. Świat arabski pomimo proklamowania na forum ONZ państwa Izrael nigdy nie pogodził się z tą rezolucją i nie została ona uznana przez kraje arabskie.

W konsekwencji sporu bardzo szybko doszło do pierwszej wojny izraelsko – arabskiej 15 maja 1948 roku gdzie kraje arabskie Egipt, Syria, Irak, Arabia Saudyjska i Transjordanian rozpoczęły działania zbrojne przeciwko Izraelowi. Zakończenie wojny w 1949 nie przyniosło żadnej ze stron konfliktu satysfakcjonujących ustaleń a kolejne lata były tego dobitym odzwierciedleniem.

**Kryzys izraelsko-libański** – konflikt między państwem Izrael a arabską szyicką organizacją Hezbollah , mającą swoje bazy w południowym Libanie . Ten trwający 33 dni konflikt znany jest w Libanie jako **wojna lipcowa** ( *Ḥarb Tammūz*), a w Izraelu nazywany jest **II wojną libańską** ( *Milhemet Levanon HaShniya*). Wojna rozpoczęła się 12 lipca 2006 i trwała do wejścia w życie zawieszenia broni wprowadzonego dzięki działaniom Organizacji Narodów Zjednoczonych rankiem 14 sierpnia 2006, choć oficjalnie wojna zakończyła się 8 września 2006, kiedy to Izrael zniósł blokadę morską wybrzeża Libanu.

Konflikt rozpoczął się, gdy bojownicy Hezbollahu ostrzelali rakietami izraelskie miasta nadgraniczne i przeprowadzili atak rakietami przeciwczołgowymi na dwa opancerzone samochody Humvee Sił Obrony Izraela (IDF, *Cahal*), patrolujące ogrodzenie graniczne po izraelskiej stronie. Spośród siedmiu żołnierzy izraelskich jadących dżipami dwóch zostało rannych, trzech zabitych, a dwóch pochwycono i wywieziono do Libanu. Pięciu innych zginęło podczas nieudanej próby odbicia porwanych. Izrael odpowiedział na te wydarzenia masowymi bombardowaniami i atakami artyleryjskimi na cele w Libanie, które niszczyły infrastrukturę cywilną, włączając w to Międzynarodowe Lotnisko im. Rafika Haririego w Bejrucie (Izrael

oskarżał Hezbollah, że wykorzystywał je wwożąc broń i zapasy żywności z zagranicy). Nałożył także morską i powietrzną blokadę na Liban oraz rozpoczął inwazję wojsk lądowych na południową część tego kraju. W odpowiedzi Hezbollah kontynuował z większą siłą ostrzeliwanie północnego Izraela, prowadząc jednocześnie walki partyzanckie z IDF.

W wyniku konfliktu śmierć poniosły tysiące osób, większość doniesień mówi o tym, że byli to przede wszystkim libańscy cywile. W dużym stopniu ucierpiała libańska cywilna infrastruktura, a ok. miliona Libańczyków zostało zmuszonych do opuszczenia swoich domów, podobnie jak 300-500 tys. Izraelczyków, którym jednak umożliwiono powrót. Po wprowadzeniu zawieszenia ognia, niektóre tereny w południowym Libanie nie nadawały się do zamieszkania ze względu na niewypały izraelskich bomb kasetowych tam zalegających.

11 sierpnia 2006 Rada Bezpieczeństwa ONZ jednogłośnie przyjęła Rezolucję 1701, mającą na celu zakończenie konfliktu. Dokument, który został zaakceptowany zarówno przez izraelski, jak i libański rząd, wzywał do rozbrojenia Hezbollahu, wycofania wojsk izraelskich z Libanu i wprowadzenia na ich miejsce armii libańskiej oraz powiększenia oddziałów UNIFIL w południowej części tego kraju. Oddziały libańskie wkroczyły tam 17 sierpnia 2006. Blokada kraju została zniesiona 8 września 2006.

1 października 2006 większość izraelskich żołnierzy wycofała się z Libanu, choć ostatni żołnierze wciąż zajmują graniczną wioskę Ghajar. Po rozpoczęciu wprowadzania w życie postanowień Rezolucji 1701 zarówno libański rząd, jak i dowództwo UNIFIL stwierdziło, że nie uda im się rozbrojenie Hezbollahu. Szczątki dwóch porwanych żołnierzy, których losy do tego czasu były nieznane, zostały zwrócone Izraelowi przez Hezbollah 16 lipca 2008 w ramach wymiany więźniów.

## TŁO HISTORYCZNE KONFLIKTU

Walki izraelsko-libańskie prowadzone są z przerwami od pierwszej wojny izraelsko-arabskiej (1948-1949) z różnym nasileniem. Izrael i Liban nigdy nie podpisały traktatu pokojowego, który *de facto* oznaczałby uznanie istnienia Izraela przez północnego sąsiada. Nie zgadzają się na to także niektóre inne państwa arabskie, więc formalnie są one w stanie wojny z państwem żydowskim nieprzerwanie od niemal 60 lat.

Od czasu wojny libańskiej w latach 1982-1985 południowy Liban (tzw. strefa bezpieczeństwa) był okupowany przez 18 lat, aż do całkowitego wycofania wojsk izraelskich w 2000. Pomimo tego,

Hezbollah nadal uważał, że walczy z izraelską okupacją, co miało legitymizować ostrzał miejscowości w północnym Izraelu.

2 września 2004 Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęła Rezolucję nr 1559 wzywającą do wycofania z terytorium Libanu wszystkich obcych wojsk oprócz Błękitnych Hełmów, rozbrojenia organizacji paramilitarnych oraz przejęcia przez libański rząd kontroli nad terenami przy południowej granicy państwa. Chodziło o wojska Syrii i Hezbollahu, choć siły te nie zostały wymienione z nazwy. Syria, która nie uznaje suwerenności Libanu, nie zastosowała się do rezolucji.

28 stycznia 2005 RB ONZ w Rezolucji nr 1583 wyraziła zaniepokojenie brakiem realizacji Rezolucji nr 1559 i przedłużyła mandat wojsk rozjemczych. Dopiero tzw. Cedrowa rewolucja, jak nazwano szereg antysyryjskich manifestacji po zamordowaniu byłego premiera Libanu Rafika Haririego 14 lutego 2005, doprowadziła do wyprowadzenia wojsk syryjskich z terytorium Libanu. 25 czerwca 2006, w związku z porwaniem przez Hamas kaprała izraelskiej armii Gilada Szalita, wojsko izraelskie ponownie wkroczyło do Strefy Gazy, którą opuściło w sierpniu 2005 w ramach tzw. *jednostronnego wycofania*. Jednocześnie izraelskie służby bezpieczeństwa aresztowały licznych działaczy Hamasu i polityków palestyńskich podejrzanych o udział w porwaniu lub jego zlecenie. Oficjalnie akcja Hezbollahu była wyrazem solidarności z Palestyńczykami, a jej celem politycznym miała być wymiana izraelskich żołnierzy na więzionych przez Izrael członków Hezbollahu i Hamasu.

Konflikt z 2006 rozpoczął się od ostrzału rakietowego terenu Izraela, prowadzonego przez Hezbollah i od ataków lotniczych Izraela na bazy organizacji w Libanie (w wyniku których mocno ucierpiała ludność cywilna). Rząd Libanu nie podjął decyzji o zbrojnym oporze, wskutek czego ludność cywilna południowej części kraju pozostała bez obrony. Według niektórych opinii, konflikt ten miał być sposobem na odwrócenie uwagi społeczności międzynarodowej od kwestii instalacji nuklearnych Iranu.

## 2. UCZESTNICZY

Armia Izraela, Hezbollah, Ruch Amal, Libańska Partia Komunistyczna

Siedziba:  
Nowatel Sp. z o.o.  
ul. Chyłońska 10  
84-230 Rumia

Kontakt  
tel.: +48 58 741 22 99  
fax: +48 58 741 22 98  
mail: [biuro@nowatel.com](mailto:biuro@nowatel.com)

KRS: 0000167362  
NIP: 593-240-70-62  
[www.nowatel.com](http://www.nowatel.com)

### 3. PRZEBIEG KONFLIKTU

12 lipca, pod osłoną ostrzału raketowego terytorium Izraela (rozpoczętego ok. godz. 8:07 czasu lokalnego, wymierzonego w moszaw Zar'it i miasto Szłomi ), oddział Hezbollahu zabił trzech i wziął do niewoli dwóch żołnierzy izraelskich ( sierżanta Ehuda Goldwassera i sierżanta Eldada Regeva) niedaleko moszawu Zar'it. Odbywali oni rutynowy patrol granicy izraelsko-libańskiej. Kolejnych pięciu żołnierzy poniosło śmierć w trakcie nieudanej próby odbicia zakładników. Zniszczeniu uległ także czołg IDF.

Hezbollah utrzymuje, że incydent, który doprowadził do eskalacji konfliktu, miał miejsce po libańskiej stronie granicy. Przywódca tej organizacji, szejk Hassan Nasrallah , przyznał, że izraelscy żołnierze zostali uprowadzeni w celu wymiany na czterech libańskich więźniów przetrzymywanych w Izraelu: Samira Kuntara (Libańczyka zatrzymanego podczas ataku terrorystycznego w 1979, oskarżonego o zamordowanie cywili i funkcjonariusza policji), Nasima Nisra (obywatela Izraela i Libanu, oskarżonego przez Izrael o szpiegostwo), Yahya Skafa (Libańczyka, który zdaniem Hezbollahu został zaaresztowany przez Izrael, czego jednak nie potwierdziła strona izraelska), Ali Faratana (inny Libańczyk zdaniem Hezbollahu przetrzymywany przez Izrael). Nasrallah stwierdził, że Izrael złamał obietnicę zwolnienia tych więźniów, a jedynym rozwiązaniem jest walka zbrojna z państwem żydowskim.

Izraelski premier Ehud Olmert określił porwanie żołnierzy IDF jako akt wojny dokonany przez Liban, stwierdzając, że Liban poniesie konsekwencje swoich akcji. Obiecał także bardzo bolesną i daleko posuniętą odpowiedź. Izrael oskarżył rząd libański o porwanie żołnierzy, wskazując na to, że wypadek Hezbollahu został przeprowadzony z terytorium tego państwa, a sama organizacja ma dwóch ministrów w rządzie Libanu. Premier Libanu Fouad Siniora odrzucił te oskarżenia, mówiąc, że nie posiadał jakiegokolwiek wiedzy o akcji Hezbollahu.

Siły Obrony Izraela zaatakowały cele w Libanie przy pomocy artylerii i bombardowań lotniczych kilka godzin przed posiedzeniem rady ministrów tego państwa, zorganizowanego w celu przedyskutowania sposobu odpowiedzi na akcję Hezbollahu. Lotnictwo

zbombardowało kilka celów – mostów i dróg oraz lotnisko w Bejrucie. Zginęło 44 cywilów. Nieco później rada ministrów zdecydowała o upoważnieniu premiera, ministra obrony i ich zastępców do wykonania zaproponowanego planu działań zbrojnych przeciwko Libanowi. Rozpoczęła się izraelska ofensywa w południowym Libanie. Nastąpiły dalsze ataki lotnicze, ostrzał artyleryjski oraz blokada wybrzeża morskiego tego kraju z użyciem okrętów izraelskiej marynarki wojennej. Ataki były skierowane w bazy Hezbollahu, jednak ucierpiała również ludność cywilna.

Libański ambasador w Stanach Zjednoczonych Farid Abboud zapowiedział, że żołnierze zostaną zwolnieni w zamian za więźniów przetrzymywanych w izraelskich więzieniach, co sugerowałoby powiązania rządu libańskiego z operacją, podczas gdy oficjalnie odżegnał się on od wszelkiego udziału w tym incydencie. Po tej wypowiedzi ambasador został wezwany przez premiera Libanu Fouada Siniorę do Bejrutu na konsultacje.

13 lipca Liban zaapelował do Izraela o zaprzestanie akcji zbrojnych na swoim terenie. Równocześnie konflikt się zaogniał, bojownicy Hezbollahu regularnie ostrzeliwali raketami Katusza północne regiony Izraela. Wojska izraelskie rozpoczęły blokadę Libanu z wody i z powietrza, zbombardowały port lotniczy w Bejrucie.

Rakiety Hezbollahu spadły po raz pierwszy na Hajfę, trzecie co do wielkości miasto Izraela, w którym mieści się lotnisko międzynarodowe i główny port izraelski. Hezbollah nie przyznał się do tego ataku, mimo, iż nastąpił on kilka godzin po ogłoszeniu, że zaatakuje Hajfę, jeśli Izrael zdecyduje się na bombardowanie Bejrutu.

14 lipca wojska izraelskie zaatakowały główną bazę Hezbollahu z powietrza, po czym lider tej organizacji Hassan Nasrallah wypowiedział *otwartą wojnę* Izraelowi. Władze państwa żydowskiego rozpoczęły wycofywanie jednostek wojskowych ze Strefy Gazy i przemieszczanie ich na północ.

Ostrzał raketowy przez siły Hezbollahu uszkodził izraelski okręt klasy Sa'ar 5 INS "Hanit", biorący udział w blokadzie morskiej wybrzeża Libanu oraz zatopił egipski statek handlowy. Okręt wojenny wyłączył swoje systemy obrony przeciwrakietowej z powodu obecności w pobliżu dużej liczby samolotów izraelskich. Doprowadziło to do śmierci 4 marynarzy i poważnych uszkodzeń statku. Wywiad izraelski nie przewidział posiadania przez Hezbollah raket przeciwokrętowych tak dużego zasięgu.

15 lipca izraelskie okręty, uczestniczące w blokadzie morskiej Libanu, ostrzelały cztery porty, w tym główny w Bejrucie. Lotnictwo zniszczyło siedzibę Hezbollahu i zbombardowało biuro lidera Hamasu, Mohameda Nazzala. Rząd Libanu, z premierem Siniorą ogłosił kraj *strefą kataklizmów* i zaapelował o międzynarodową pomoc w załagodzeniu konfliktu i odzyskaniu przez władze w Bejrucie kontroli nad południową częścią państwa, opanowaną przez Hezbollah.

Ministrowie Spraw Zagranicznych 18 państw Ligi Arabskiej zebrali się na nadzwyczajnym spotkaniu w Kairze w celu omówienia sytuacji. Przedstawiciel Arabii Saudyjskiej akcję Hezbollahu z 12 lipca nazwał *zaskakującą, niewłaściwą i nieodpowiedzialną*, która *Cofnie sytuację w rejonie o całe lata, czego nie można zaakceptować*. Stanowisko to poparły Egipt, Jordania, Kuwejt, Irak, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Bahrajn oraz Autonomia Palestyńska. Przeciwnego zdania była m.in. Syria i Liban. We wspólnym oświadczeniu zaapelowano do Rady Bezpieczeństwa ONZ o zajęcie się sprawą.

16 lipca arabskie rakiety spadły na miejscowości Nazaret i Afula. Izrael oskarżył Iran o dostarczanie Hezbollahowi rakiet średniego zasięgu Ra'ad 1, które posłużyły do tego ataku, a także kolejnego ostrzału Hajfy, opierając się na doniesieniach agencji Al-Manar (prowadzonej przez Hezbollah). Hezbollah przyznał, że ostrzał, w którym zginęło osiem osób, był rewanżem za nocne naloty izraelskie na Liban. Pociski rozpryskowe, użyte w ataku, zawierające metalowe kulki, zostały potępione przez Human Rights Watch jako broń nieprzydatna w działaniach wojskowych, natomiast stosowana w celu zmaksymalizowania liczby ofiar cywilnych.

Rząd izraelski wydał 16 lipca oświadczenie, w którym stwierdził, że pomimo tego, iż Izrael zaangażował się w operacje militarne w Libanie, wojna nie jest prowadzona z libańskim rządem. Komunikat mówił, że:

*„Izrael nie walczy z Libanem, ale ze znajdującym się w nim elementem terrorystycznym, pod przywództwem Nasrallaha i jego kohort, które sprawiły, że Liban jest zakładnikiem i stworzyły sponsorowane przez Syrię i Iran terrorystyczne enklawy morderstwa”.*

17 lipca 2006 rozpoczęła się lądowa faza walk. IDF wkroczył na terytorium Libanu w celu zniszczenia wyrzutni rakiet i baz Hezbollahu. Po krótkiej walce, wojska wycofały się.

Syria ogłosiła otwarcie granic i zawieszenie polityki wizowej dla osób ewakuowanych z terytorium Libanu.

Tego samego dnia minister spraw zagranicznych Iranu Manuszehr Mottaki udał się z misją do Syrii w celu nakłonienia Hezbollahu do wstrzymania walk i uwolnienia porwanych żołnierzy. Wg asz-Szark al-Ausat, arabskiej gazety wydawanej w Londynie, była to reakcja rządu irańskiego na negatywne komentarze polityków libańskich wobec roli, jaką za pośrednictwem Hezbollahu odgrywały w konflikcie Iran i Syria, oraz ostrzeżenie (przez niewymieniony z nazwy kraj europejski) o możliwości ataku izraelskiego na Syrię.

Z Libanu ewakuowano ok. 200 polskich obywateli przez terytorium Syrii.

19 lipca pociski rozpryskowe wystrzelone przez Hezbollah spadły na miasto Nazaret, zamieszkane głównie przez Arabów. Izrael kontynuował intensywne bombardowania Libanu, będące próbami zabicia szejka Nasrallaha, zrzucono 23 tony materiałów wybuchowych, niszcząc główny bunkier Hezbollahu na terenie palestyńskiego obozu uchodźców w południowej dzielnicy Bejrutu – Burj Barajneh. Wg agencji Al-Manar zbombardowany budynek nie był kwaterą Hezbollahu i żaden z przywódców tej organizacji nie ucierpiał w nalocie. Ponadto Hezbollah ogłosił zniszczenie dwóch izraelskich czołgów Merkawa.

20 lipca w Libanie po raz pierwszy od 22 lat pojawili się amerykańscy marines w celu ochrony procesu ewakuacji obywateli amerykańskich. Szacowano, że do tego czasu, wskutek działań wojennych, terytorium Libanu opuściło ok. 130 tys. osób. Izrael wezwał cywilnych mieszkańców południowego Libanu do natychmiastowej ewakuacji przed planowaną ofensywą lądową. Do tego czasu, na południe od rzeczki Litani, dwukrotnie pełniącej rolę granicy *strefy bezpieczeństwa*, mieszkało ok. 300 tys. osób.

Następnego dnia Izrael ogłosił mobilizację rezerwistów w oparciu o tzw. *Rozkaz nr 8*, czyli ustawę zezwalającą na jej przeprowadzenie w sytuacji wojny lub konieczności przeprowadzenia operacji wojskowych niezbędnych dla bezpieczeństwa narodowego. Wg dziennika Haaretz był to początek przygotowań do poważniejszej operacji lądowej. Dowództwo armii izraelskiej poinformowało, że nie ma planów ponownej okupacji Libanu, a celem operacji to zlikwidowanie wyrzutni rakiet i baz Hezbollahu w południowej części tego kraju.

22 lipca na granicy izraelsko-libańskiej stacjonowało już ok. 2000 żołnierzy izraelskich. Część z nich rozpoczęła walki o libańską wioskę Marun ar-Ras. Izrael zbombardował 150 celów: Marun ar-Ras, Sydon, Dżija, Dżunija i, położone daleko na północy Libanu, Tripoli. Hezbollah wystrzelił 130 rakiet na miasta: Hajfa, Naharija, Karmiel, Safed i Kiryat Szmona. Następnego

dnia Syria ogłosiła pod naciskiem amerykańskiej dyplomacji, że będzie dążyć do zawieszenia broni na Bliskim Wschodzie. Ostrzegła jednak, że nie pozostanie bierna, jeśli Izrael zbliży się na 20 kilometrów od Damaszku.

24 lipca amerykańska sekretarz stanu Condoleezza Rice złożyła nieoczekiwaną wizytę w Bejrucie. Na spotkaniu z premierem Libanu Fouadem Siniorą wyraziła podziękowanie za jego odwagę w dążeniach do powstrzymania konfliktu. Tego dnia kolejne rakiety Hezbollahu spadły na północne tereny Izraela. IDF wkroczył głębiej do Libanu i zajął wzgórza wokół Bint Dżubajl

### **Zniszczenie bazy ONZ niedaleko Chiam**

25 lipca izraelska bomba trafiła bazę Organizacji Narodów Zjednoczonych w okolicach Chiam w południowym Libanie. Według ONZ zginęło 4 obserwatorów sił pokojowych (UNTSO) stacjonujących w "strefie bezpieczeństwa". UNTSO wspomagające UNIFIL, potwierdziło ofiary w ludziach. Rzecznik sił zbrojnych Izraela poinformował o wszczęciu wojskowego śledztwa w sprawie tego wydarzenia. Ówczesny sekretarz generalny ONZ, Kofi Annan wydał oświadczenie, w którym stwierdził, że jest w szoku i głęboko wstrząśnięty z powodu oczywistego zaatakowania przez IDF obserwacyjnego posterunku ONZ w południowym Libanie. Powiedział także:

*Wzywam rząd Izraela do wszczęcia dochodzenia w sprawie tego martwiącego incydentu i żądam zaprzestania jakichkolwiek dalszych ataków na pozycje i personel ONZ.*

Obserwatorzy ONZ wielokrotnie bezskutecznie zwracali się z prośbą do strony izraelskiej o zaprzestanie bombardowań w tym rejonie. Premier Izraela Ehud Olmert wyraził głębokie ubolewanie z powodu tragicznego wydarzenia. Stwierdził jednak jednocześnie, że *nigdy nie przypuszczałby, iż popełniony błąd zostanie określony przez ONZ jako celowe działanie.*

Tego samego dnia Izrael otoczył twierdzę Hezbollahu w Bint Dżubajl w południowym Libanie. Wymiana ognia doprowadziła do strat w ludziach po obu stronach.

Amerykańska sekretarz stanu Condoleezza Rice wynegocjowała z izraelskimi władzami otwarcie korytarzy powietrznych dla pomocy humanitarnej dla Libanu. Dzięki temu pierwszy amerykański transport z pomocą humanitarną dotarł w rejon konfliktu.

Król Arabii Saudyjskiej Abdullah bin Abdulaziz Al Saud obiecał pomoc finansową w wysokości 1,5 miliarda dolarów na odbudowę Libanu. Jednocześnie nazwał użycie siły w Libanie *arogancją*

Izraela i ostrzegł, że wojna może rozprzestrzenić się na cały Bliski Wschód, jeśli rozmowy pokojowe nie przyniosą rezultatu.

26 lipca odbyło się spotkanie ministrów spraw zagranicznych państw Europy, Bliskiego Wschodu i Stanów Zjednoczonych w Rzymie. Nie przyniosło ono konkretnych planów zakończenia konfliktu. Tymczasem w Libanie i Strefie Gazy ponownie rozgorzały zaciekle walki, w Bint Dżubajl zginęło 9 izraelskich żołnierzy, a co najmniej 22 zostało rannych.

27 lipca rząd Izraela ogłosił mobilizację 3 dywizji rezerwistów (łącznie około 15 tysięcy żołnierzy). Tego samego dnia Rada Bezpieczeństwa ONZ wydała oświadczenie na temat śmierci obserwatorów sił pokojowych z 25 lipca, stwierdzając, że *wojna jest okropną rzeczą i na wojnie zdarzają się pomyłki i tragedie*. Ambasador Izraela przy ONZ Dan Gillerman określił oświadczenie jako *sprawiedliwe i wyważone*.

Ajman al-Zawahiri, człowiek numer 2. organizacji terrorystycznej al-Kaida, wezwał za pośrednictwem katarskiej telewizji al-Dżazira do dżihadu przeciwko Izraelowi i ostrzegł, że jego organizacja nie będzie milczeć wobec izraelskich działań.

28 lipca Hezbollah zaatakował terytorium Izraela nowym typem rakiet Chajbar-1 (irańskiej produkcji Fadżr-5). Pięć pocisków spadło dalej niż do tej pory – jeden trafił ok. 10 kilometrów na południe od Hajfy, w pobliżu miejscowości Afula. Tego samego dnia prezydent USA George W. Bush i premier Wielkiej Brytanii Tony Blair zaproponowali wysłanie międzynarodowych sił pokojowych w rejon konfliktu, mających pomóc libańskim wojskom przejąć kontrolę nad południem kraju opanowanym przez bojówki Hezbollahu. Amerykańska sekretarz stanu Condoleezza Rice otrzymała zadanie wypracowania, wspólnie ze stroną libańską i izraelską, propozycji rezolucji, którą Rada Bezpieczeństwa ONZ będzie mogła przegłosować w następnym tygodniu. Jednocześnie Bush i Blair wezwali Iran i Syrię – kraje mające duży wpływ na Hezbollah – do uczestnictwa w procesie pokojowym.

Tymczasem Rosja oficjalnie odmówiła uznania Hezbollahu i Hamasu za organizacje terrorystyczne. Minister spraw zagranicznych Rosji Siergiej Ławrow zakwestionował zawarcie jakiegokolwiek porozumienia o wprowadzeniu sił międzynarodowych w rejon konfliktu, bez wyrażenia na to zgody przez Hezbollah.

29 lipca siły izraelskie wycofały się po ciężkich walkach spod Bint Dżubajl, głównej twierdzy Hezbollahu, twierdząc, że ich misja została zakończona. Izrael nie udzielił odpowiedzi

na pytanie, czy całkowicie zniszczono bojówki Hezbollahu w mieście. Przedstawiciele izraelskich sił zbrojnych stwierdzili tylko, że nigdy nie było planów całkowitego zajęcia miasta. Planowany odwrót żołnierzy IDF stał się powodem dla ogłoszenia zwycięstwa przez Hezbollah.

Sekretarz stanu USA Condoleezza Rice rozpoczęła rozmowy w sprawie zakończenia konfliktu od spotkania na obiedzie z premierem Izraela Ehudem Olmertem. Przywódca Hezbollahu Hassan Nasrallah stwierdził, że wizyta Rice ma służyć narzuceniu Libanowi izraelskiej i amerykańskiej wizji nowego Bliskiego Wschodu. Zapowiedział też kolejne ataki na Izrael.

Izrael odrzucił propozycję ONZ dotyczącą trzydniowego zawieszenia broni w celu udzielenia pomocy ofiarom konfliktu, argumentując, że nie jest to konieczne przy otwartych korytarzach dla pomocy humanitarnej.

Przed świtem 30 lipca izraelska bomba trafiła w budynek mieszkalny i zabiła co najmniej 28 cywili (w tym 16 ofiar stanowiły dzieci) w libańskiej miejscowości Kana. Pierwsze doniesienia mówiły o śmierci 60 osób, w tym 37 dzieci. Późniejsze wiadomości informowały jednak o mniejszej liczbie ofiar, choć 13 osób uznano za zaginione. Jak podały władze izraelskie, mieszkańcy byli ostrzegani ulotkami i komunikatami radiowymi o możliwym ataku, a sam budynek nie był celem strategicznym. Po tym bombardowaniu premier Libanu Fouad Siniora oświadczył:

*Powtarzane z uporem, odrażające izraelskie zbrodnie przeciwko naszym cywilnym obywatelom nie złamią woli narodu libańskiego. Tego smutnego ranka można dyskutować jedynie na temat natychmiastowego i bezwarunkowego przerwania ognia oraz międzynarodowego dochodzenia w sprawie izraelskich rzezi trwających teraz w Libanie.*

Tuż po ataku na Kanę, Siniora odwołał planowaną wizytę Condoleezy Rice w Libanie i podziękował Hezbollahowi za jego poświęcenie na rzecz niepodległości i suwerenności Libanu. Atak był próbą zatrzymania ataków rakietowych katiuszy Hezbollahu na północny Izrael, jakie były wykonywane z okolic Kany przez 2 tygodnie. Izraelscy wojskowi twierdzili, że zgodnie z informacjami uzyskanymi przez nich tuż przed bombardowaniem, budynek miał być pusty. IDF oskarżył Hezbollah o używanie tzw. "ludzkich tarcz". Zdaniem *Cahalu* sam budynek znajdował się bardzo blisko terenów, z których prowadzono ostrzał terytorium Izraela.

Ambasador Izraela przy ONZ, Dan Gillerman, przeprosił za atak na Kanę, ale stwierdził także:

*Ci ludzie mogli zginąć za sprawą izraelskiego ognia, ale są ofiarami Hezbollahu. Są ofiarami*

terroryzmu.

Rankiem 31 lipca rozzłoszczony, kilkutyśięczny tłum zebrał się spontanicznie pod siedzibą ONZ w Bejrucie w proteście przeciwko braku stanowczej reakcji ze strony społeczności międzynarodowej na atak na Liban. Część z protestujących wdarła się do środka budynku. Sekretarz generalny ONZ Kofi Annan stwierdził, że wprowadzenie sił stabilizacyjnych do południowego Libanu będzie możliwe dopiero po zaprzestaniu przez Izrael działań wojennych w tym regionie. Tego samego dnia ówczesny wicepremier Izraela Szymon Peres przedstawił warunki zakończenia operacji wojskowej w Libanie. Zgodnie z jego deklaracją, Izrael zaprzestanie użycia siły, kiedy:

- upewni się, że Hezbollah nigdy nie wróci na pogranicze izraelsko-libańskie,
- wypuszczeni zostaną dwaj izraelscy żołnierze schwytani przez Hezbollah 12 lipca,
- powstrzyma Hezbollah od wystrzeliwania rakiet na terytorium Izraela,
- odetnie stacjonujące w Libanie ugrupowania paramilitarne od dostaw broni z Syrii i Iranu,
- uwolni Liban spod kontroli Hezbollahu.

3 sierpnia Nasrallah ostrzegł Izrael, że jeśli ten uderzy na Bejrut, wówczas Hezbollah odpowie akcją przeciwko Tel Awiwowi. Stwierdził także, że Hezbollah wstrzyma ostrzał rakietowy, ale tylko pod warunkiem zaprzestania izraelskich bombardowań libańskich miast i wiosek. Następnego dnia na celownikach izraelskich samolotów znalazły się południowe przedmieścia Bejrutu. W odpowiedzi na to Hezbollah wystrzelił rakiety w okolice Hadery.

4 sierpnia izraelskie siły powietrzne zaatakowały budynek w al-Qaa, położonym 10 km od Al-Hirmil w libańskiej dolinie Bekaa. Zginęły 33 osoby – pracownicy tamtejszego gospodarstwa rolnego. Następnego dnia izraelscy komandosi przeprowadzili nocny rajd na miasto Tyr.

6 sierpnia 12 rezerwistów armii izraelskiej, odpoczywających niedaleko granicy libańskiej, zginęło w wyniku wybuchu spowodowanego przez rakietę Hezbollahu. Ponadto 3 cywili izraelskich zginęło tego dnia podczas ataku na port w Hajfie. Nazajutrz izraelskie lotnictwo wojskowe zaatakowało bejruckie przedmieścia Shiyyah. Zniszczono wówczas trzy apartamentowce. Zginęło co najmniej 50 osób.

9 sierpnia 9 izraelskich żołnierzy zostało zabitych, gdy budynek w którym szukali schronienia został trafiony przez rakietę antypancerną wystrzeloną przez Hezbollah.

12 sierpnia zginęło 24 żołnierzy IDF. Były to największe straty w tym konflikcie, jakie poniosła armia izraelska w ciągu jednego dnia. Pięciu spośród zabitych żołnierzy zginęło, gdy Hezbollahowi udało się strącić izraelski śmigłowiec. Stwierdził on, że helikopter został trafiony rakietą Waad. Tego samego dnia IDF rozpoczął ofensywę w kierunku rzeki Litani, znajdującej się w południowym Libanie. W ciągu dwóch dni siły izraelskie w tym regionie niemal potroiły swą liczebność.

Dwa dni później izraelskie lotnictwo poinformowało, że udało mu się zabić dowódcę sił specjalnych Hezbollahu, którego zidentyfikowało jako Sajeda Dewayera. Hezbollah zaprzeczył tym doniesieniom. 80 minut przed wejściem w życie zawieszenia broni, IDF namierzył grupę Palestyńczyków w obozie dla uchodźców Ain al-Hilweh w Sydonie. W wyniku ataku zginął członek Agencji Narodów Zjednoczonych dla Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA), Abdel Saghir

#### Zawieszenie broni

Negocjowane warunki zawieszenia broni pomiędzy walczącymi stronami zmieniały się kilkakrotnie w trakcie trwania konfliktu. Hezbollah pragnął bezwarunkowego zawieszenia broni, podczas gdy Izrael stawiał warunki jego wprowadzenia – głównie uwolnienia dwóch uprowadzonych żołnierzy Liban kilkakrotnie wzywał ONZ do ogłoszenia natychmiastowego, bezwarunkowego zawieszenia broni pomiędzy walczącymi stronami. Były amerykański ambasador przy ONZ John R. Bolton w marcu 2007 stwierdził jednak, że zarówno USA, jak i Wielka Brytania, działające z poparciem kilku arabskich przywódców, dążyły do opóźnienia wprowadzenia zawieszenia broni. Sytuacja ta zmieniła się, gdy okazało się, że Hezbollah nie zostanie szybko pokonany.

11 sierpnia Rada Bezpieczeństwa ONZ jednogłośnie przyjęła Rezolucję 1701, której celem było zakończenie konfliktu. Została ona zaakceptowana przez rząd libański i Hezbollah 12 sierpnia, a przez izraelską radę ministrów 13 sierpnia 2006. Zawieszenie broni weszło w życie 14 sierpnia o 8:00 rano. Rezolucja wzywała do rozbrojenia Hezbollahu, wycofania wojsk izraelskich z Libanu i wprowadzenia na ich miejsce armii libańskiej oraz powiększenia oddziałów UNIFIL

w południowej części tego kraju. Oddziały libańskie wkroczyły tam 17 sierpnia 2006. Blokada kraju została zniesiona 8 września 2006.

Tuż przed wejściem w życie zawieszenia broni, członkowie rządu libańskiego z Hezbollahu stwierdzili, że ich bojówki znajdujące się na południe od rzeki Litani nie rozbroją się, podczas gdy inni liderzy organizacji otwarcie mówili o tym, że ich oddziały stacjonujące na południu nie będą oddawać broni. Izrael oświadczył, że zatrzyma wycofywanie swoich wojsk z południowego Libanu, jeśli armia libańska nie zostanie tam rozlokowana w przeciągu kilku

## ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ

### WYKAZ STRAT

#### Ofiary

##### Libańscy cywile

Dokładna liczba zabitych podczas konfliktu libańskich cywili trudna jest do ustalenia, ponieważ większość publikowanych na ten temat informacji nie uwzględnia rozróżnienia pomiędzy cywilami a bojownikami Hezbollahu, włączając w to te pochodzące od rządu Libanu. Ponadto wielu członków Hezbollahu nie nosiło mundurów wojskowych, ani jakichkolwiek innych uniformów. Jednakże, duża liczba doniesień stwierdza, że większość zabitych Libańczyków była cywilami, a UNICEF ocenia, że ok. 30 proc. z nich stanowiły dzieci poniżej 13 roku życia.

Libańska policja i tamtejsze ministerstwo zdrowia, badając doniesienia szpitali i lokalnych władz, a także liczbę wystawionych świadectw zgonu oraz zeznania naocznych świadków oceniła, że śmierć poniosło 1123 osoby – 37 żołnierzy i policjantów, 894 zidentyfikowanych ofiar i 192 nierozpoznane osoby. Lebanon Higher Relief Council (HRC) podał liczbę 1191 Libańczyków zabitych podczas konfliktu. Associated Press informowała natomiast o 1035 ofiarach. W lutym 2007 *Los Angeles Times* poinformował, że co najmniej 800 Libańczyków zginęło podczas walk. Inne artykuły określały tę liczbę na co najmniej 850 osób. Encyklopedia *Encarta* stwierdziła w artykule poświęconym Izraelowi, że liczba ofiar oceniana jest na 850-1200 osób jednocześnie podając liczbę *ponad 1200* ofiar w artykule o Libanie.

HRC oceniała liczbę rannych Libańczyków na 4409, 15 proc. z nich stało się na stałe osobami niepełnosprawnymi.

Szacunki odnoszące się do liczby ofiar nie uwzględniają Libańczyków którzy zginęli od czasu zakończenia walk w wyniku eksplozji min przeciwpiechotnych czy niewypałów izraelskich bomb kasetowych. Od tego czasu śmierć poniosło 29 osób, a rannych zostało 215 Libańczyków – w tym 90 dzieci.

### **Hezbollah**

Ilość ofiar po stronie Hezbollahu trudna jest do ustalenia, różne informacje mówią o 250-1000 zabitych. Przywódcy Hezbollahu twierdzili, że Izraelczycy zabili 250 bojowników, podczas gdy IDF oceniały, że udało mu się zabić 600 członków Hezbollahu. W oficjalnych danych ONZ pojawiła się informacja, że zabito 500 bojowników Hezbollahu, a libański rząd określił liczbę ofiar po tej stronie jako do 500. Raport amerykańskiej prywatnej agencji wywiadowczej Stratfor ocenił liczbę ofiar wśród bojowników Hezbollahu na *więcej niż 700*, a brytyjski historyk wojskowości John Keegan – *na być może nawet 1000*, choć swoich szacunków nie oparł na żadnym wiarygodnym źródle.

### **Armia izraelska**

Liczby mówiące o stratach armii izraelskiej podczas konfliktu to od 116 do 120 żołnierzy. Izraelskie ministerstwo spraw zagranicznych podało dwie różne liczby – 117 i 119 zabitych – ta druga została powiększona o osoby, które zmarły na skutek poniesionych ran. Dane te nie są kompletne, ponieważ nie uwzględniają dwóch żołnierzy IDF uprowadzonych w Zar'it na początku konfliktu – ich los pozostawał nieznany aż do wymiany ich ciał na libańskich więźniów, do której doszło w 2008r.

### **Izraelscy cywile**

Większość cywilnych Izraelczyków zamieszkujących północ kraju opuściło ten region w trakcie konfliktu lub przez dużą jego część przebywało w schronach przeciwrakietowych. Rakiety Hezbollahu zabiły 43 izraelskich cywilów, włączając w to tych, którzy zmarli na ataki serca będące skutkami ataków. Dodatkowo, 4262 osoby zostały ranne – 33 poważnie, 68 średnio ciężko, 1388 lekko a 2773 Izraelczyków poddano leczeniu psychologicznemu. Jak stwierdziło Human Rights Watch:

*Te bomby zabiły "tylko" 43 cywili, ale mówi to więcej o dostępności systemu ostrzegawczego i schronów przeciwbombowych w północnym Izraelu i ewakuacji ponad 350 tys. osób, niż o intencjach Hezbollahu*

#### 4. KONSEKWENCJE

W trakcie konfliktu izraelskie lotnictwo wykonało ponad 12 tys. lotów bojowych, marynarka wojenna Izraela wystrzeliła ok. 2,5 tys. pocisków, a siły lądowe tego państwa zużyły ponad 100 tys. nabojęw. Spora część libańskiej infrastruktury cywilnej została zniszczona, włączając w to 640 km dróg, 73 mosty i 31 innych obiektów (takich jak lotnisko w Bejrucie, porty, oczyszczalnie ścieków i elektrownie), 25 stacji paliw, 900 obiektów handlowych, do 350 szkół, 2 szpitale i 15 tys. domów. Ok. 130 tys. budynków mieszkalnych zostało uszkodzonych.

Ówczesny izraelski minister obrony Amir Peretz przed rozpoczęciem konfliktu polecił dowództwu armii przygotowanie planu ochrony izraelskich cywilów. Milion Izraelczyków musiało przez całą wojnę pozostawać w bezpośrednim pobliżu schronów bombowych, a ok. 250 osób mieszkających na północy Izraela ewakuowano i tymczasowo rozlokowano w innych częściach kraju.

W czasie trwania konfliktu Hezbollah wystrzelił (według różnych danych) od 3970 do 4228 rakiet. 95 proc. z nich stanowiły pociski do wyrzutni Katiusza o kalibrze 122 mm, przenoszące głowice ważące do 30 kg, o zasięgu do 30 km. Ok. 23 proc. spośród nich trafiło w tereny zabudowane, głównie w obiekty cywilne. Rakiety spadły m.in. na Hajfę, Haderę, Nazaret, Tyberiade, Nahariję, Safed, Shagor, Afulę, Kiryat Szmona, Bet Szean, Karmiel i Maalot, na dziesiątki kibuców, moszawów oraz na arabskie i druzyjskie wioski, a także na tereny Zachodniego Brzegu Jordanu. Hezbollah zaangażował się także w walki partyzanckie z IDF, atakując z dobrze ufortyfikowanych pozycji. Ataki małych, dobrze uzbrojonych oddziałów sprawiały wiele problemów izraelskiej armii, zwłaszcza ze względu na używanie przez nie nowoczesnych ракет przeciwczołgowych ATGM produkcji rosyjskiej. Uszkodzone zostały 52 izraelskie czołgi Merkawa (45 z nich przez różne rodzaje ATGM), rakiety trafiły w 22 czołgi, ale tylko 5 zostało zupełnie zniszczonych (2 z nich przez ładunki wybuchowe). Hezbollah spowodował również dodatkowe straty w ludziach, burząc czasem, przy pomocy ATGM, budynki, w których ukrywali się izraelscy żołnierze.

13 i 15 lipca 2006 izraelskie lotnictwo zbombardowało elektrownię ciepłą w Jiyeh, 30 km na południe od Bejrutu. Spowodowało to największy w historii wyciek ropy naftowej do Morza Śródziemnego. Z uszkodzonych zbiorników wydostało się 12-15 tys. ton tej substancji. Plama powstała na powierzchni morza miała szerokość 10 km, pokryła 170 km linii brzegowej,

zagrożając wybrzeżom Turcji i Cypru. Ropa spowodowała śmierć wielu zwierząt, w tym bliskich wyginięcia w Morzu Śródziemnym tuńczyków błękitnopłetwych i zagroziła siedliskom zagrożonych wymarciem żółwi zielonych. Może ona także wpłynąć na wzrost zachorowań na raka ludzi zamieszkujących wybrzeże libańskie. Ponadto 25 tys. ton ropy spłonęło w miejscu bombardowania, przez co powstała toksyczna chmura. Libański rząd ocenił, że całkowite usunięcie efektów tej katastrofy ekologicznej zajmie 10 lat. ONZ wskazała, że koszt tego przedsięwzięcia to ok. 64 mln dolarów.

Ataki rakietowe Hezbollahu wywołały szereg pożarów lasów na północy Izraela, zwłaszcza w okolicach miasta Kiryat Szmona. Ok. 67 km<sup>2</sup> izraelskiego terytorium, włączając w to lasy i pola uprawne, zostało zniszczone w wyniku ataków Hezbollahu. Jewish National Fund ocenił, że regeneracja zniszczonych lasów zajmie 50-60 lat.

Izraelskie bombardowania poczyniły znaczne straty w miejscach wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO, znajdujących się w Tyrze i Byblos. W tym pierwszym mieście zniszczeniu uległ rzymski grobowiec i starożytny fresk. W Byblos uszkodzona została średniowieczna wieża, a ruiny z okresu weneckiego znajdujące się niedaleko portu uległy trudnym do usunięcia zabrudzeniom pod wpływem ropy naftowej. Uszkodzeniom uległy także pozostałości po starożytnych zabudowaniach w Bint Dżubajl i Chamaa oraz świątynia Bachusa w Baalbek

## PODSUMOWANIE

Po wejściu w życie narzuconego przez ONZ zawieszenia broni, pojawiły się różne oceny zakończonego konfliktu. Iran i Syria ogłosiły zwycięstwo Hezbollahu, podczas gdy Izrael i USA wydały oświadczenia mówiące o przegranej bojowników tej szyickiej organizacji.

27 sierpnia 2006 Hassan Nasrallah przeprosił naród libański za incydent, który rozpoczął wojnę.

*„Gdybyśmy wiedzieli, że wzięcie w niewolę żołnierzy doprowadzi do tego, zdecydowanie nie zrobilibyśmy tego”.*

22 września 8 tys. zwolenników Hezbollahu wzięło udział w zorganizowanym w Bejrucie "pochodzie zwycięstwa", podczas którego stwierdził, że Hezbollah świętuje "strategiczne zwycięstwo".

Wojna wywołała silny niepokój wśród Libańczyków, czego skutkiem okazało się zwiększenie chęci emigracji z kraju. Ponad 1/5 szyitów, 1/4 sunnitów i niemal połowa maronitów wyraża

pragnienie opuszczenia Libanu. Prawie 1/3 maronitów złożyła już podania o wizę do ambasad innych państw, a do kwietnia 2007 kraj opuściło ok. 60 tys. chrześcijan. Obawiali się oni wzrostu zagrożenia ze strony radykalnego islamu oraz potencjalnego współzawodnictwa szyitów z sunnitami.

### **Reakcje w Izraelu**

Tuż po zakończeniu konfliktu, w sondażu przeprowadzonym przez jedną ze stacji radiowych, Izraelczycy wypowiedzieli się, kto ich zdaniem zwyciężył w wojnie. Większość z nich orzekła, że nikt nie odniósł zwycięstwa.

Izraelski premier Ehud Olmert przyznał w Knessecie, że podczas działań zbrojnych popełniono błędy, ale dodał także, że dzięki wojnie zmienił się regionalny układ sił. Izraelski szef sztabu gen. Dan Halutz przyznał, że Izrael poniósł szereg porażek podczas konfliktu. 15 sierpnia izraelski rząd wezwał Halutza do złożenia rezygnacji z zajmowanego stanowiska w związku ze skandalem, jaki wywołało przyznanie się wojskowego do sprzedania przez niego posiadanych akcji giełdowych tuż przed rozpoczęciem izraelskiej ofensywy. 17 stycznia 2007 Halutz zrezygnował ze stanowiska szefa sztabu generalnego izraelskich sił zbrojnych.

21 sierpnia 2006 grupa złożona ze zdemobilizowanych izraelskich rezerwistów oraz rodziców żołnierzy zabitych podczas konfliktu wezwała Olmerta do rezygnacji i powołania komisji śledczej mającej zbadać nieprawidłowości, jakie ich zdaniem miały miejsce podczas wojny. Rozpoczęli oni protest przed gmachem Knessetu, rozbiwszy przed nim namiot. 25 sierpnia grupa miała już ponad 2 tys. członków, włączając w to wpływowy Ruch na Rzecz Dobrego Rządu. 28 sierpnia Olmert poinformował, że nie powstanie jedna komisja śledcza, ale dwie mniejsze. Pierwsza z nich zajęła się sprawami związanymi z działalnością polityków przed i podczas konfliktu, druga – poczynaniami wojskowych. Postanowiono, że na ich czele staną – odpowiednio – były dyrektor Mossadu Nahum Admoni i były szef sztabu generalnego IDF Amnon Lipkin-Shahak. 11 października zdecydowano, że Admoniego zastąpi emerytowany sędzia Eliyahu Winograd, a status jego zespołu zostanie podwyższony – organ stał się oficjalną rządową komisją.

Pod koniec września 2006, Ilan Harari, główny oficer edukacyjny IDF, oświadczył podczas jednej z konferencji wojskowych, że Izrael przegrał wojnę. Harari stał się tym samym pierwszym wysokim oficerem izraelskim służby czynnej, który publicznie wyraził taką opinię[189]. Jego śladem wkrótce podążył 4 października 2006 generał-major Yiftah Ron-Tal, który jednocześnie

wezwał Halutza do rezygnacji. Wkrótce potem został on za to zwolniony z wojska. Hezbollah wykorzystał doniesienia o tych wydarzeniach w Izraelu, wydając kolejne komunikaty o swym zwycięstwie.

W marcu 2007 izraelski ministerialny komitet do spraw symboli i ceremoniału zdecydował, pod naciskiem rodzin poległych żołnierzy, o oficjalnym uznaniu konfliktu w południowym Libanie za wojnę. Dwa dni później komitet nadał jej nazwę "II wojna libańska". Decyzja ta została zaaprobowana przez izraelski

### **Raport komisji Winograda**

W raporcie komisji Winograda konflikt z Libanem określony został jako *zaprzepaszczona szansa*. Jak napisano w dokumencie, *Izrael rozpoczął długą wojnę, która zakończyła się bez jednoznacznego militarnego zwycięstwa*. Według twórców raportu:

*Paramilitarna organizacja złożona z kilku tysięcy ludzi stawiała opór, przez kilka tygodni, najsilniejszej armii na Bliskim Wschodzie, która cieszyła się pełnym panowaniem w powietrzu oraz przewagą liczebną i technologiczną.*

Ponadto, komisja zauważyła, że ataki rakietowe Hezbollahu były przeprowadzane przez cały okres konfliktu, a IDF nie udzielił żadnej efektywnej odpowiedzi na te działania. Skrytykowano zbyt późną ofensywę lądową armii izraelskiej: *Nie osiągnęła ona celów militarnych i nie została zakończona*. W raporcie można przeczytać także, że reakcja na porwanie przez Hezbollah dwóch izraelskich żołnierzy musiała być wyborem pomiędzy

*a) krótkim, bolesnym i nieoczekiwanym ciosem w Hezbollah (...), b) działaniem mającym przynieść znaczącą zmianę w rzeczywistości południowego Libanu, z dużą lądową operacją, (...) [okupacją] południa Libanu i oczyszczeniem go [z Hezbollahu]. (...) Fakt, że Izrael wyruszył na wojnę przed zadecydowaniem, którą opcję wybrać, przy braku strategii zakończenia konfliktu, wskazuje na znaczne nieprawidłowości w procesie decyzyjnym.*

Przy tak opisanych niedociągnięciach, komisja zauważyła, że *Rezolucja 1701 RB ONZ i jej jednogłośnie przyjęcie, były sukcesem Izraela*

Mówiąc o rezultatach zakończonego konfliktu, prezydent USA George W. Bush obarczył Hezbollah całą winą za jego rozpętanie. Powiedział także, że organizacja ta przegrała wojnę. Bush oskarżył także Iran i Syrię o sponsorowanie Hezbollahu:

*Odpowiedzialność za cierpienia narodu libańskiego spoczywa także na sponsorach Hezbollahu,*

*Iranie i Syrii. Reżim w Iranie wspiera Hezbollah finansowo, dostarcza mu broń i szkoli bojowników. Iran stwierdził jasno, że dąży do zniszczenia Izraela. Możemy tylko sobie wyobrażać, jak bardzo groźny byłby ten konflikt, gdyby Iran posiadał broń nuklearną, do której zdobycia dąży. Syria jest kolejnym państwowym sponsorem Hezbollahu. Pozwala ona na przewożenie irańskiej broni przez swoje terytorium do Libanu. Zezwala także liderom Hezbollahu na działanie w Damaszku i udziela politycznego wsparcia sprawie Hezbollahu. Syria wspiera Hezbollah, ponieważ pragnie osłabić pozycję demokratycznego libańskiego rządu i odzyskać utraconą dominującą pozycję w tym kraju.*

Prezydent USA odrzucił także twierdzenia liderów Hezbollahu, którzy obwieścili zwycięstwo swej organizacji:

*Jak możecie ogłaszać zwycięstwo, skoro byliście państwem w państwie, bezpiecznym w południowym Libanie, a teraz zostaniecie zastąpieni przez libańską armię i siły międzynarodowe?*

Historyk wojskowości Matt M. Matthews pochwalił bojowników Hezbollahu za ich postawę podczas konfliktu i skrytykował Izrael za *brak żywotności działań IDF*. Podobnego zdania był pułkownik Timothy R. Reese, który stwierdził, że *wynik wojny był, w najlepszym przypadku, patem dla Izraela*

W przemówieniu wygłoszonym 15 sierpnia 2006, prezydent Syrii Baszar al-Assad oświadczył, że opór wobec Izraela będzie rósł, mówiąc: *Wasze bronie, samoloty, rakiety i nawet wasza bomba atomowa nie ochroni was w przyszłości.*

Pod koniec kwietnia 2007 *Financial Times* poinformował, że władze USA, pragnąc ograniczyć turecką odpowiedź na ataki kurdyjskie, opisując działania podjęte w podobnych okolicznościach przez Izrael jako "strategiczną przegraną", która *nie zdołała doprowadzić do realizacji celów militarnych, przyniosła powszechne potępienie i naruszyła mit niezwyciężonej izraelskiej armii.*

Brytyjski historyk wojskowości John Keegan stwierdził, że w jego przekonaniu, oceniając wynik wojny, często niesłusznie określa się go jako porażkę Izraela. Jego zdaniem spowodowane jest to stronniczością mediów, nieprzychylnych państwu żydowskiemu

<https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,II wojna liba%C5%84ska#T.C5.82o konfliktu>

DOSTĘP,

SIERPIEŃ 2019 r.

## SZCZEGÓŁOWY OPIS ZADAŃ DO WYKONANIA PRZEZ STUDENTÓW W RAMACH ĆWICZEŃ

|               |                                                                                                                    |           |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1.            | Zapoznać się dokładnie przyczynami wybuchu II wojny w Libanie.                                                     | 20        |
| 2.            | Dokonać wnikliwej analizy konfliktu wyselekcjonować strony biorące udział w wojnie.                                | 20        |
| 3.            | Zapoznać się z przebiegiem konfliktu oraz podjętymi działaniami przez strony biorące udział w konflikcie.          | 20        |
| 4.            | Dokonać analizy materiału i wyselekcjonować jakie konsekwencje przyniósł konflikt zarówno dla Libanu jak i Izraela | 30        |
| <b>RAZEM:</b> |                                                                                                                    | <b>90</b> |